

DECIZIE

27 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie și Miron Aliona,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 noiembrie 2021, în privința inculpaților

Crețu Vasili xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Savițchi Andrei xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Talai Dumitru Mihail, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Sanduleac Mihail xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.03.2019 – 24.12.2020;

Instanță de apel: 04.02.2021 – 15.11.2021;

Instanță de recurs: 25.02.2022 – 27.09.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 decembrie 2020, au fost recunoscuți vinovați:

- Crețu Vasili în baza în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Savițchi Andrei în baza în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Sanduleac Mihail în baza în baza art.287 alin.(3) Cod penal, cu aplicarea art.70 alin.(3¹) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare stabilită lui Crețu Vasili și Savițchi Andrei pe o perioadă de probațiune de 5 ani, iar în privința lui Sanduleac Mihail pe o perioadă de probațiune de 4 ani, și nu

va fi executată, dacă, în perioada de probațiune, condamnații Crețu Vasili, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail nu vor săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii vor îndreptăți încrederea ce li s-a acordat.

Potrivit art.90 alin.(6) Cod penal, în termenul de probațiune fixat, s-a obligat Crețu Vasili, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail:

- să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent;

- să participe la un program special de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent;

A fost achitat Talai Dumitru, învinuit în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat. S-a considerat Talai Dumitru reabilitat.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

A fost respinsă cerința acuzatorului de stat referitor la adoptarea unei soluții privind corpul delict arma de model Torun ridicată în cadrul acțiunii de percheziție la domiciliul lui Savițchi Andrei din 18.07.2018, anexate la cauza penală prin ordonanța din 18.07.2018 - astfel încât chestiunea a fost soluționată prin ordonanța procurorului din 19.09.2018.

A fost admisă cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare, și s-a dispus de a încasa în mod solidar din contul lui Crețu Vasili, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă totală de 3 780,00 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Crețu Vasili, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail, la data de 04 iulie 2018, aproximativ la orele 04:00, aflându-se în satul Borogani, raionul Leova, fiind în comun acord, și prin înțelegere prealabilă comună, împreună cu o persoană în raport cu care, cauza penală a fost disjunsă, în urma unui conflict verbal apărut subit între cei din urmă, Arabadji Cristian și Butuc Ion, cu scopul aplicării violenței fizice, i-a urmărit pe ultimii până la domiciliul în care locuiește fratele său, cetățeanul Arabadji Alexandru, amplasat de asemenea în satul Borogani, raionul Leova, unde din intenții huliganice, dându-și seama de acțiunile sale violente, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o lipsă vădită de respect față de societate, și obrăznicie deosebită, urmărind scopul cauzării leziunilor corporale, ce sunt periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, fiind înarmați cu diferite arme de foc, de modele ne stabilite, au efectuat mai multe împușcături în aer, dar și în direcția cetățeanului Arabadji Cristian, Butuc Ion și cet. Arabadji Alexandru, care se aflau în gospodăria ultimului. Arabadji Cristian cu Butuc Ion s-au ascuns în casă, iar Arabadji Alexandru a fugit după casă, iar Savițchi Andrei l-a urmărit prin gospodărie și a efectuat două împușcături în direcția lui Arabadji Alexandru, însă nu i-a provocat careva leziuni din motivul că ultimul a reușit să se ascundă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut în drept, că faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, „huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea armei pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.”

De către organul de urmărire penală, Talai Dumitru este învinuit de faptul că la

data de 04 iulie 2018, aproximativ la orele 04:00, aflându-se în satul Borogani, raionul Leova, fiind în comun acord, și prin înțelegere prealabilă cu Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, dar și o persoană în raport cu care, cauza penală a fost disjunsă, în urma unui conflict verbal apărut subit între cei din urmă, Arabadji Cristian și Butuc Ion, cu scopul aplicării violenței fizice, cu automobilul de model „Mercedes Vito”, nr. de înmatriculare xxx, ce aparține lui Talai Dumitru i-a urmărit pe ultimii până la domiciliul în care locuiește fratele lui Arabadji Cristian, cetățeanul Arabadji Alexandru, amplasat de asemenea în xxx, unde din intenții huliganice, dându-și seama de acțiunile sale violente, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o lipsă vădită de respect față de societate, și obrăznicie deosebită, urmărind scopul cauzării leziunilor corporale, ce sunt periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, fiind înarmați cu diferite arme de foc, de modele ne stabilite, au efectuat mai multe împușcături în aer, dar și în direcția cetățeanului Arabadji Cristian, Butuc Ion și cet. Arabadji Alexandru, care se aflau în gospodăria ultimului, însă careva leziuni nu au provocat, din motiv că Arabadji Cristian cu Butuc Ion și Arabadji Alexandru s-au ascuns în casă.

Acțiunile lui Talai Dumitru de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic în limitele art.287 alin.(3) Cod penal, după indicii calificativi: „huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane”.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților Crețu Vasili, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail recunoscători vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal a le stabili pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Iar, inculpatul Talai Dumitru să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, și în baza acestei legi, de numit acestuia pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel a indicat că, sentința în cauză este ilegală la compartimentul neaplicării pedepsei sub formă de închisoare în privința inculpaților Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, astfel că urmează a fi casată parțial, or pedeapsa în privința ultimilor a fost stabilită cu încălcarea legislației.

Consideră că pedeapsa stabilită lui Crețu Vasile, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail este prea blândă fiind aplicate prevederile art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii fiind suspendată fixând termen de probă de 5 ani, și respectiv 4 ani deoarece în rezultatul infracțiunii comise cu folosirea armei au pus în pericol viața mai multor persoane, prin urmare fapta incriminată este gravă.

De asemenea, a notat că prima instanță aplicând art. 0 Cod penal, nu a ținut cont, de gravitatea infracțiunii, de urmările acesteia. Prin urmare pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, iar instanța nu a prezentat careva argumente convingătoare, care ar motiva soluția dispusă, astfel fiind ignorate prevederile legii penale, precum și cerințele prevăzute la art.90 Cod penal.

Totodată, la stabilirea pedepsei acuzarea a considerat că prima instanță nu a dat apreciere faptul că, persoanele inculpate au săvârșit o infracțiune împotriva securității publice și a ordinii publice și că au folosit arma la săvârșire acesteia, din care au tras

în direcția părții vătămate Arabadji Alexandru.

Consideră că în mod eronat, instanța a apreciat lipsa circumstanțelor agravante prevăzute de art.77 Cod penal, care de facto au fost evidențiate de acuzator că se atestă conform art.77 alin.(1) lit. b) Cod penal, anume folosirea formei de participare și săvârșirea infracțiunii cu folosirea armei, care reiese direct din actul de acuzare și mijloacele de probă administrate.

De asemenea a indicat că, sentința privitor la aprecierea nevinovăției a lui Talai Dumitru de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat este ilegală. În acest sens, a menționat că sentința primei instanțe este neîntemeiată și pasibilă a fi casată parțial, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că "fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor."

Consideră că în motivarea sentinței prima instanță și-a făcut concluzii pripite privitor la faptul că organul de urmărire penală nu a acumulat probe pertinente, concludente și utile, care în ansamblul lor, să confirme cu certitudine participarea inculpatului Talai Dumitru la săvârșirea infracțiunii de huliganism.

Totodată, a remarcat că prima instanță, urma să aprecieze critic declarațiile inculpaților Crețu Vasile, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail, privind faptul participării lui Talai Dumitru la comiterea infracțiunii, or natura declarațiilor date de către aceștia la etapa urmăririi penale expuse benevol în prezența apărătorilor au făcut referire expresă la circumstanțele și persoanele participante la comiterea infracțiunii din data de 04.07.2018, și care se contrapun cu declarațiile date în instanța de judecată în mod evident se atestă scopul de a tăinui participarea lui Talai Dumitru la comiterea infracțiunii și neatragerea sa la răspunderea penală. Or, la motivarea sentinței instanța a constatat cu certitudine faptul că la locul comiterii infracțiunii a fost prezent mijlocul de transport Mercedes Vito, în virtutea faptului că toți inculpații au negat acest fapt, însă instanța a dat o apreciere eronată asupra faptului că la momentul comiterii infracțiunii inculpatul Talai Dumitru nu s-a aflat la fața locului. La acest capitol atrage atenția că instanța în motivarea sentinței privind aprecierea nevinovăției inculpatului Talai Dumitru se contrazice deoarece pe de o parte este constatată prezența automobilului Mercedes Vito proprietarul căruia este Talai Dumitru, dar pe de altă parte este constatată absența proprietarului acestuia Talai Dumitru la fața locului.

Totodată a menționat că, în argumentarea poziției privitor la nevinovăția lui Talai Dumitru în comiterea infracțiunii, instanța nu s-a referit la momentul cînd s-a deplasat cu automobilul de model Mercedes Vito la 04.07.2018 la poarta părții vătămate Arabadji Alexandru, inclusiv cine a fost conducătorul automobilului respectiv și referirea față de proprietarul acestuia.

În drept, procurorul își întemeiază apelul pe prevederile art.art.51, 53 alin.(1) pct. 9), 400, 401 alin.(1) pct. 1), 402, 405, 415 Cod de procedură penală.

3.1. Avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Sanduleac Mihail, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului Sanduleac Mihail, în legătură cu faptul că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal.

În motivarea cererii de apel a indicat că, probele, cercetate în cadrul ședinței de judecată pe cauza vizată, nu atestă vinovăția inculpatului Sanduleac Mihail, în învinuirea înaintată acestuia, și de către acuzatorul de stat pe cauza vizată, nu au fost prezentate instanței de judecată probe suficiente și concludente privind vinovăția lui în comiterea unei oarecare infracțiuni.

A menționat că fiind audiat în calitate de inculpat Sanduleac Mihail, atât la etapa urmăririi penale pe cauza, cât și la audierea în ședința de judecată, a negat categoric faptul existenței la ultimul a intenției în săvârșirea huliganismului în privința victimelor pe cauza. Totodată, acesta nu a văzut, în drum spre locuința victimei pe cauza Arabadji Alexandru, în mâinile altor inculpați pe cauza arme de foc.

Audiat în calitate de partea vătămată pe cauza, Arabadji Alexandru, ca și martori Arabadji Elena, Odajiu Maria, Butuc Ion, Arabadji Cristian au declarat, că nu au văzut în mâinile lui Sanduleac Mihail o oarecare armă, împușcături de către ultimul nu au fost întreprinse.

Prin urmare, consideră că declarațiile părții vătămate și a martorilor mărturisesc direct nevinovăția inculpatului Sanduleac Mihail în comiterea infracțiunii incriminate acestuia. Instanța de judecată la examinarea cauzei vizate nu a apreciat critic probele administrate pe cauza și concluziile expuse de procuror în ordonanța cu privire la punerea sub învinuire a lui Sanduleac Mihail.

Astfel, consideră că în acțiunile inculpatului Crețu Vasile se vede exces de autor - comiterea infracțiunii de către autor, ce nu cuprinde intenția altor participanți.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 noiembrie 2021, a fost respins apelul avocatului Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Sanduleac Mihail.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în partea achitării lui Talai Dumitru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în această parte prin care, Talai Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare stabilită lui Talai Dumitru pe o perioadă de probațiune de 5 ani, și nu va fi executată, dacă, în perioada de probațiune, condamnatul Talai Dumitru nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce li s-a acordat.

Potrivit art.90 alin.(6) Cod penal, în termenul de probațiune fixat, a obligat pe Talai Dumitru:

- să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent;
- să participe la un program special de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că instanța de apel a ajuns la concluzia, că instanța de fond întemeiat a pronunțat în privința inculpaților Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, Crețu Vasili sentința de condamnare și corect a ajuns la concluzia că inculpații Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, Crețu Vasili sunt vinovați de comiterea infracțiunii imputate și corect a stabilit vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii contra securității publice și a ordinii publice și

corect a reținut încadrarea juridică a faptei în baza art.287 alin.(3) Cod penal, drept urmare fiind corect stabilită pedeapsa în baza acestei norme, iar alegațiile apelantului, apărătorul Cimpoieș Vladimir în interesele inculpatului Sanduleac Mihail sunt nefondate.

Distinct de cele menționate supra, ce ține de pronunțarea verdictului privind achitarea inculpatului Talai Dumitru de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță eronat a reținut ca fiind întemeiate argumentele părții apărării despre faptul că urmează achitat inculpatul Talai Dumitru, în acest sens fiind ca întemeiate alegațiile procurorului în apelul declarat precum că fapta incriminată a fost săvârșită de acesta și în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut în partea ce ține de stabilirea vinovăției inculpaților Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, Crețu Vasili în comiterea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal, că prima instanță corect a apreciat probele administrate la cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, probe care pot fi apreciate prin coroborare și care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpaților Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, Crețu Vasili în comiterea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal.

În pofida faptului că inculpatul Talai Dumitru nu recunoaște vina, instanța de apel a menționat că vinovăția acestuia privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal, incriminată de organul de urmărire penală de asemenea este confirmată prin ansamblu probatoriu cercetat, iar prima instanță injust la achitat de săvârșirea infracțiunii în cauză.

Față de materialul probator administrat în cauză, instanța de apel a reținut că declarațiile inculpatului Talai Dumitru depuse în prima instanță și susținute în instanța de apel că el nu a săvârșit infracțiunea care i se incriminează sunt doar o metodă de apărare a inculpatului.

Instanța de apel a considerat ca fiind probată și confirmată învinuirea lui Talai Dumitru de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal, deoarece potrivit plângerii inițiale a părții vătămate Arabadji Alexandru a menționat despre toate persoanele care în noaptea din data de 04.07.2018 au săvârșit acțiunile infracționale, și anume Crețu Vasili, Talai Dumitru, Savițchi Andrei, Gotișanu Mihail, Sanduleac Mihail.

Totodată, potrivit celor susmenționate în cadrul audierii inculpatului Crețu Vasile în instanța de judecată, fiind stabilită neconcordanță cu declarațiile date de el la etapa urmăririi penale au fost date citirii declarațiile lui Crețu Vasili de la urmărirea penală din data de 30.07.2018. Astfel, instanța de apel a menționat că acesta a indicat toate detaliile ce țin de participarea lui Talai Dumitru la săvârșirea infracțiunii, acesta fiind la volanul mijlocul de transport de model Mercedes Vito de culoare albă cu nr. de înmatriculare QMZ - 224, ce aparține lui Talai Dumitru.

Lecturând materialele cauzei în coroborare cu cele susmenționate instanța de apel a constatat că Talai Dumitru deși nu a fost un participant activ al infracțiunii săvârșite la 04 iulie 2018, însă totuși în cauză s-a constatat intenția lui de comun acord cu ceilalți inculpați de a săvârși infracțiunea în cauză, că el fiind la volanul automobilului său Mercedes Vito de culoare albă cu nr. de înmatriculare QMZ -224 și s-a deplasat împreună cu Crețu Vasili, Gotișanu Mihail și Savițchi Andrian la fața locului, unde a fost săvârșită infracțiunea.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiată învinuirea adusă inculpatului

Talai Dumitru și, respectiv, eronată concluzia instanței de judecată privind achitarea inculpatului Talai Dumitru, or participarea lui la săvârșirea infracțiunii din data de 04.07.2018 este totalmente probată.

4.2. Cât privește pedeapsa aplicată de prima instanță inculpaților:

- Crețu Vasili sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Savițchi Andrei sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Sanduleac Mihail cu aplicarea art.70 alin.(3¹) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, colegiul o apreciază ca echitabilă,

și a considerat că în speță sunt aplicabile prevederile art.90 Cod penal, respectiv corect s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare stabilită lui Crețu Vasili și Savițchi Andrei pe o perioadă de probațiune de 5 ani, iar în privința lui Sanduleac Mihail pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani, și nu va fi executată, dacă, în perioada de probațiune, condamnații Crețu Vasili, Savițchi Andrei și Sanduleac Mihail nu vor săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii vor îndreptăți încrederea ce li s-a acordat.

Instanța de apel a conchis că aceasta este una legală și întemeiată, or, la caz, instanța de fond, pentru aplicarea pedepsei, a luat în considerație prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal în privința lui Sanduleac Mihail, circumstanțele atenuante și agravante, stabilind corect o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea comisă de inculpați împotriva ordinii publice.

Instanța de apel a considerat că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail, pedeapsa aplicată, va duce la conștientizarea de către inculpați a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul acestuia pe viitor.

Instanța de apel, ca și prima instanță, potrivit materialelor cauzei a conchis că aplicarea unei pedepse mai aspre inculpaților Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail sub formă de închisoare cu executare după cum a solicitat acuzatorul de stat, poate genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege a inculpaților, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea pedepsei aplicate în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, în speța vizată, este echitabilă, asigurându-se restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii de noi infracțiuni și va duce la conștientizarea de către inculpat a necesității respectării legii, ceea ce asigură îndeplinirea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Deci, în urma celor relatate mai sus, instanța de apel a constatat că nu se impune necesitatea intervenirii în soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei și stabilirea unei pedepse mai aspre pentru faptele săvârșite de inculpații Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail la data de 04.07.2018 și prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal.

Reieșind din considerentele redată, Instanța de apel a concluzionat că, argumentele invocate în apelul declarat de către procuror în partea ce ține de

blândețea pedepsei aplicate lui Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Sanduleac Mihail nu s-au confirmat.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului Talai Dumitru de asemenea este posibilă fără izolarea acestuia de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei. Or, scopul pedepsei, conform art. 61 Cod penal, pe prezenta cauză în privința inculpatului Talai Dumitru poate fi atins fără izolarea absolută de societate.

Din circumstanțele de fapt ale cauzei reiese că lui Talai Dumitru va fi echitabilă pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 4 (patru) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, cu suspendare condiționată pe o perioadă cu termen de probă de 5 ani.

5. Procurorul, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cerințelor, invocă argumente similare celor indicate în apel. Suplimentar, notează că la stabilirea pedepsei, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă fără ca aceștia să fie izolați de societate și a stabilit pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Totodată, acuzarea remarcă că fapta prejudiciabilă face parte din categoria de infracțiuni contra securității publice și a ordinii publice, care sunt valorile sociale de o deosebită importanță.

Astfel, la stabilirea pedepsei consideră că instanțele de fond nu au dat apreciere faptului că, inculpații Savițchi A., Crețu V., Sanduleac M., Talai D. au săvârșit o infracțiune împotriva securității publice și a ordinii publice, că au folosit arma la săvârșirea acesteia, din care au tras în direcția părții vătămate Arabadji Alexandru, lipsei circumstanțelor atenuante și prezenței circumstanței agravante, și anume săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participare.

Concomitent, instanța de apel la analizarea condițiilor privind aplicarea art.90 Cod penal, insuficient a abordat personalitatea inculpatului Talai Dumitru, ce reprezintă condiția esențială care urma a sta la originea concluziilor privind iraționalitatea executării reale a pedepsei cu închisoare, or, deși anterior a încălcat legislația penală, Talai D. nu a stat pe calea corijării și a comis o nouă infracțiune intenționată.

Astfel, anterior inculpatul a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. a),b) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților (Sentința Jud. Leova din 04.05.2007) și la data de 24.07.2013 a fost condamnat prin sentința Judecătorei Leova pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) și art.266 Cod penal, la 4 ani și 6 luni de închisoare, cu stabilirea termenului de probă pe 3 ani, însă careva concluzii pentru sine nu și-a făcut și din nou a comis o infracțiune intenționată.

În acest compartiment acuzarea menționează că, pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, în cazul dat a fost demonstrat că pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din

următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate de titular.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că, titularul acestuia invocă temeiurile pentru recurs art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei penale eronat au aplicat prevederile art.90 Cod penal.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că, la aplicarea pedepsei inculpaților Crețu Vasili, Savițchi Andrei, Talai Dumitru și Sanduleac Mihail pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, art.70 alin.(3¹) Cod penal în privința lui Sanduleac Mihail, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de aspectele care caracterizează personalitatea inculpaților, la evidența medicului narcolog și psiholog nu se află.

În continuare, Colegiul penal lărgit respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii.

Cu referire la alegațiile acuzării precum că, „instanța de apel la analizarea condițiilor privind aplicarea art.90 Cod penal, insuficient a abordat personalitatea inculpatului Talai Dumitru”, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate și în acest sens evidențiază că, instanța de apel a reținut că potrivit referinței, eliberate de administrația publică locală s. Borogani, Talai Dumitru se caracterizează satisfăcător, (f.d.151, vol.1); la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, (f.d.150, vol.1), potrivit revendicării, anterior a fost judecat, dar antecedentele penale sunt stinse, (f.d.155, vol.1).

În concluzie, Colegiul penal lărgit conchide că, pedeapsa stabilită inculpaților de prima instanță și menținută de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75, 90 Cod penal, considerând că stabilirea unei astfel de pedepse va atinge scopul de corijare și reeducare a inculpaților.

În acest context, se resping argumentele procurorului invocate în recurs, or, după cum a fost menționat, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Or, la caz nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepselor stabilite în privința inculpaților, iar pedeapsa în cuantumul stabilit de către prima instanță și menținut de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpaților, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane.

Suplimentar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, acuzatorul de stat nu a făcut referire la careva circumstanțe pertinente ale cauzei sau ale personalității inculpaților, în baza cărora să fie constatată necesitatea stabilirii unor pedepse mai aspre.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent (pct.6), Colegiul penal reține că, nu a stabilit nici o argumentare corespunzătoare în susținerea acestui temei, criticarea deciziei instanței de apel în sensul temeiului invocat purtând un caracter formal și respectiv, fiind neîntemeiată.

În plus, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.73-96) în coraport cu

motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de acuzatorul de stat, ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar urmând a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârilor atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 noiembrie 2021, în cauza penală în privința inculpaților *Crețu Vasili xxx, Savițchi Andrei xxx, Talai Dumitru xxx și Sanduleac Mihail xxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 01 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona